

Valtioneuvoston asetus

rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään raideliikennelain (xxx/2018) nojalla:

1 §

Asetuksen tarkoitus ja soveltamisala

Asetusta sovelletaan rautatiejärjestelmän yhteentoimivuuden varmistamiseksi ja kehittämiseksi siten kuin raideliikennelaissa säädetään, jollei Suomea koskevasta kansainvälisestä velvoitteesta muuta johdu.

2 §

Rautatiejärjestelmän perusosat ja osajärjestelmät

Rautatiejärjestelmän perusosia ovat rataverkko ja kalustoyksikkö, joiden tarkemmasta sisällöstä säädetään liitteessä I.

Raideliikennelain 2 §:n 31 kohdassa tarkoitettu rautatiejärjestelmä jaetaan osajärjestelmiin rakenteellisin tai toiminnallisin perustein.

Rakenteellisia osajärjestelmiä ovat:

1. infrastruktuuri;
2. energia;
3. ratalaitteiden ohjaus, hallinta ja merkinanto;
4. veturilaitteiden ohjaus, hallinta ja merkinanto; ja
5. liikkuva kalusto.

Toiminnallisia osajärjestelmiä ovat:

1. käyttötoiminta- ja liikenteen hallinta-osajärjestelmä;
2. kunnossapito; ja
3. henkilö- ja tavaraliikenteen telemaattiset sovellukset.

Osajärjestelmien tarkemmasta sisällöstä säädetään liitteessä II.

3 §

Olellaiset vaatimukset

Raideliikennelain 35 §:ssä tarkoitettuja rautatiejärjestelmän olellaisia vaatimuksia koskevista yleisistä vaatimuksista ja kunkin osajärjestelmän erityisvaatimuksista säädetään liitteessä III.

4 §

Yhteentoimivuuden teknisten eritelmien soveltamatta jättäminen

Jos raideliikennelain 4 §:n 4 kohdassa tarkoitettu hankintayksikkö tai sen Euroopan talousalueelle sijoittunut edustaja pyytää Liikenne- ja viestintävirastoa esittämään, että osajärjestelmälle tai osatekijälle haetaan Euroopan komissiolta raideliikennelain 36 §:ssä tarkoitettua poikkeusta yhteentoimivuuden teknisen eritelmän soveltamatta jättämisestä, hankintayksikön tai sen Euroopan unioniin sijoittautuneen edustajan on pyynnössään viitattava siihen yhteentoimivuuden tekniseen eritelämään tai sen asianomaisiin vaatimuksiin, joista poikkeusta pyydetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun hakemukseen on hankintayksikön tai sen Euroopan talousalueelle sijoittuneen edustajan liitettävä liitteen IV mukaiset asiakirjat. Hakemus on toimitettava liitteineen virastolle sekä sähköisesti että kirjallisesti.

Jos yksityisraiteen haltija hakee raideliikennelain 77 §:ssä tarkoitettu poikkeusta olla soveltamatta yhteentoimivuuden teknistä eritelmaa, sen on liitettävä Liikenne- ja viestintävirastolle osoittamaansa hakemukseen liitteen V mukaiset asiakirjat.

5 §

Tietojen toimittaminen ratarekisteriin

Rataverkon haltijan on toimitettava raideliikennelain 37 §:ssä tarkoitettut ratarekisteriin merkittävät tiedot sähköisesti Liikenne- ja viestintävirastolle.

Väyläviraston on pidettävä ratarekisteriin tallennetut tiedot ajan tasalla ja päivitettävä tiedot vähintään kolmen kuukauden välein. Väyläviraston on päivitettävä ratarekisteriin merkityt tiedot aina julkaistessaan raideliikennelain 131 §:ssä tarkoitettua verkkoselostuksen.

Jos yksityisraiteen haltijan rekisteriin tallennetuissa tiedoissa tapahtuu muutoksia, sen on ilmoitettava niistä Liikenne- ja viestintävirastolle kolmen kuukauden kuluessa muutosten toteutumisesta.

6 §

EY-tarkastusta ja FI-tarkastusta koskevat vaatimukset

Ilmoitetun laitoksen on tehdessään raideliikennelain 49 §:n mukaista osajärjestelmän EY-tarkastusta noudatettava liitteen VI luvuissa 1, 2 ja 4 säädettyjä vaatimuksia.

Liikenne- ja viestintäviraston tai sen nimeämän ilmoitetun laitoksen on tehdessään raideliikennelain 50 §:n mukaista osajärjestelmän FI tarkastusta noudatettava liitteen VI luvuissa 1, 3 ja 4 säädettyjä vaatimuksia.

7 §

Rakenteellisen osajärjestelmän käyttöönottoluvan liitteet

Ratalaitteiden ohjaus-, hallinta- ja merkinanto- sekä energia- ja infrastruktuuriasajärjestelmien käyttöönottolupaa koskevaan raideliikennelain 52 §:n mukaiseen hakemukseen on liitettävä liitteen VII mukaiset asiakirjat.

8 §

ERTMS-tarjouspyynnön tarkistamista koskevan hakemuksen liitteet

Yksittäisiä ERTMS-hankkeita tai hankkeiden yhdistelmää, rataa tai ratojen ryhmää taikka rataverkkoa koskevaan raideliikennelain 54 §:n mukaiseen hakemukseen on liitettävä liitteen VIII mukaiset asiakirjat.

9 §

Markkinoillesaattamislupaa tai tyyppihyväksyntää koskevan hakemuksen liitteet

Markkinoillesaattamislupaa tai kaluston tyyppihyväksyntää koskevaan raideliikennelain 60 §:n mukaiseen hakemukseen on liitettävä kalustoyksikköä tai kalustoyksikön tyyppiä koskevat liitteen IX mukaiset asiakirjat.

Tässä pykälässä tarkoitettu hakemus ja tiedot hakemuksen käsittelyn vaiheista ja tuloksista sekä tapauksen mukaan valituslautakunnan pyynnöistä ja päätöksistä on toimitettava keskitetyn palvelupisteen kautta.

Jos hakijan aikomuksena on hakea markkinoillesaattamislupaa EU-virastolta ja hän on lisäksi hakenut Liikenne- ja viestintävirastolta raideliikennelain 36 §:n mukaista yhteentoimivuuden teknisen eritelmän soveltamatta jättämistä, hakijan on toimitettava EU-virastolle myös tämän asetuksen 4 §:ssä tarkoitetut asiakirjat yhteentoimivuuden teknisen eritelmän soveltamatta jättämisestä.

10 §

Akkreditoitujen sisäiset laitokset

Akkreditoitua sisäistä laitosta voi käyttää vaatimustenmukaisuuden arviointitoimiin, jos arviointitoimissa käytetään seuraavissa Euroopan unionin säädöksissä vahvistettuja moduuleita:

1. tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista ja päätöksen 93/456/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 768/2008 liitteessä II vahvistettuja moduuleita A1, A2, C1 tai C2; ja

2. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/57/EY mukaisesti hyväksytyissä yhteentoimivuuden teknisissä eritelmissä käytettävistä vaatimustenmukaisuuden ja käyttöönsovelvuuden arviointimenettelyn ja EY-tarkastusmenettelyn moduuleista annetun komission päätöksen 2010/713 liitteessä I vahvistettuja moduuleita CA1 ja CA2.

11 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 16 päivänä kesäkuuta 2019.

Ennen asetuksen voimaantumista voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

12 §

Siirtymäsäännökset

Sen estämättä, mitä tässä asetuksessa säädetään, tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten ja määräysten mukaisesti käyttöönotettua osajärjestelmää ja asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten ja määräysten mukaista yhteentoimivuuden osatekijää saa edelleen käyttää rataverkolla.

Liite I

Rautatiejärjestelmän perusosat

1. Rataverkko

Rataverkko sisältää seuraavat osat:

- a) erityisesti suurnopeusjunia varten rakennetut tai rakennettavat radat, joilla voidaan ajaa yleensä vähintään 250 kilometrin tuntinopeudella;
- b) erityisesti suurnopeusjunia varten parannetut tai parannettavat radat, joilla voidaan ajaa noin 200 kilometrin tuntinopeudella;
- c) erityisesti suurnopeusjunia varten parannetut erityiset radat, joissa maasto, korkeuserot tai kaupunkiympäristö aiheuttavat hankaluuksia ja joilla nopeus on mukautettava tapauskohtaisesti. Tähän luokkaan kuuluvat suurten nopeuksien verkon ja tavanomaisen verkon väliset yhdysradat, asema-alueiden radat sekä terminaalien, varikkojen yms. radat, joilla suurten nopeuksien liikkuvaa kalustoa kuljetetaan tavanomaisella nopeudella;
- d) henkilöliikenteeseen tarkoitettut tavanomaiset radat;
- e) kaikkeen liikenteeseen (henkilö- ja tavaraliikenne) tarkoitettut tavanomaiset radat;
- f) tavaraliikenteelle tarkoitettut tavanomaiset radat;
- g) henkilöliikenteen solmukohdat;
- h) tavaraliikenteen solmukohdat, mukaan lukien yhdistettyjen kuljetusten terminaalit;
- i) edellä mainittujen osien väliset liityntäraiteet.

Nämä rataverkot käsittävät liikenteen hallinta-, paikantamis- ja navigointijärjestelmät, tällä verkolla tapahtuvaan pitkän matkan henkilöliikenteeseen ja tavaraliikenteeseen tarkoitettut tekniset tietojenkäsittely- ja televiestintälaitteet, jotta taataan verkon varma ja häiriötön käyttö ja tehokas liikenteen hoito.

2. Kalustoyksiköt

Tämän direktiivin soveltamiseksi unionin kalustoyksikköjä ovat kaikki kalustoyksiköt, jotka todennäköisesti kulkevat unionin verkolla tai jossain sen osassa:

- veturit ja henkilöliikenteen liikkuva kalusto, mukaan luettuina lämpövoimakoneella tai sähkömoottorilla varustetut vetoyksiköt, omalla käyttövoimalla liikkuvat lämpövoimakoneella tai sähkömoottorilla varustetut henkilöjunat ja matkustajavaunut;
- tavaravaunut, mukaan luettuina koko verkkoa varten tarkoitetut matalat kalustoyksiköt ja kuorma-autojen kuljetukseen tarkoitetut kalustoyksiköt;
- erityiskalustoyksiköt, kuten ratatyökoneet.

Tähän kalustoyksikköjen luetteloon on kuuluttava kalustoyksiköt, jotka on erityisesti suunniteltu kulkemaan 1 kohdassa kuvailuilla erityyppisillä suurnopeusjunia varten tarkoitetuilla radoilla.

Liite II

Osajärjestelmät

Osajärjestelmiin sisältyy seuraavat näkökohdat tai osatekijät:

Infrastruktuuri: raiteet, vaihteet, tasoristeykset, tekniset rakenteet (sillat, tunnelit jne.) asemien rautatieliikennettä palvelevat osat (mukaan luettuna sisäänkäynnit, laiturit, kulkuyhteydet, palvelupisteet, käymälät ja tietojärjestelmät ja niiden esteettömyys vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden kannalta) sekä turva- ja suojalaitteet.

Energia: sähköistysjärjestelmä, mukaan lukien ilmajohdot sekä sähkönkulutuksen mittaus- ja hinnoittelujärjestelmän ratalaitteisto

Ratalaitteiden ohjaus, hallinta ja merkinanto: kaikki ratalaitteet, joita tarvitaan varmistamaan verkolla luvallisesti liikkuvien junien turvallisuus, ohjaus ja valvonta

Veturilaitteiden ohjaus, hallinta ja merkinanto Kaikki veturilaitteet, joita tarvitaan varmistamaan verkolla luvallisesti liikkuvien junien turvallisuus, ohjaus ja valvonta

Liikkuva kalusto: Rakenteet, junien kaikkien laitteiden ohjaus- ja valvontajärjestelmä, virranotolaitteet, vetolaitteet, energian muuntolaitteet, kalustoyksikköön sijoitettu sähkönkulutuksen mittaus- ja hinnoittelulaitteet, jarrulaitteet, kytkinlaitteet, pyörästölaitteet (telit, akselit) ja jousitus, ovet, ihmisen ja koneen väliset rajapinnat (kuljettaja, junahenkilökunta, matkustajat, mukaan lukien vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden esteettömän pääsyn edellytykset), passiiviset ja aktiiviset turvalaitteet sekä matkustajien ja junahenkilökunnan terveyttä turvaavat laitteet.

Käyttötoiminta ja liikenteen hallinta: menettelyt ja niihin liittyvät laitteet, joiden avulla voidaan varmistaa eri rakenteellisten osajärjestelmien yhdenmukainen käyttö sekä niiden tavanomaisen toiminnan että vajaatoiminnan aikana, mukaan lukien erityisesti junan kokoonpano ja junien ajaminen sekä liikenteen suunnittelu ja hallinta. Minkä tahansa rautatieliikennepalvelun suorittamisen edellyttämä ammatillinen kelpoisuus.

Telemaattiset sovellukset:

Tämä osajärjestelmä koostuu kahdesta osasta:

- a. henkilöliikenteen sovellukset, mukaan lukien järjestelmät matkustajille tiedottamiseksi ennen matkaa ja sen aikana, varausjärjestelmät, maksujärjestelmät, matkatavaroiden

käsittely sekä yhteyksien järjestäminen junien välillä ja muiden liikennemuotojen kanssa

- b. tavaraliikenteen sovellukset, mukaan lukien tiedotusjärjestelmät (tavaroiden ja junien ajantasainen seuranta), lajittelu- ja jakelujärjestelmät, varaus-, maksu ja laskutusjärjestelmät, yhteyksien järjestäminen muiden liikennemuotojen kanssa ja saateasiakirjojen tuottaminen sähköisessä muodossa.

Kunnossapito: Menettelyt, niihin liittyvät välineet, kunnossapitotyön logistiset laitteistot sekä varastot, jotka mahdollistavat pakollisten korjaavien ja ennalta ehkäisevien kunnossapitotoimien suorittamisen unionin rautatiejärjestelmän yhteentoimivuuden varmistamiseksi ja tarvittavan suorituskyvyn takaamiseksi.

Liite III

Olellaiset vaatimukset

1. Yleiset vaatimukset

1.1 Turvallisuus

Turvallisuuden kannalta olellisten komponenttien ja erityisesti junien liikkumiseen liittyvien laitteiden suunnittelun, rakentamisen tai valmistamisen sekä kunnossapidon ja valvonnan on taattava sellainen turvallisuustaso, joka vastaa verkolle vahvistettuja tavoitteita, myös määrittelyissä vakaatointitilanteissa

Pyörien ja kiskojen kosketuksessa vaikuttavien parametrien on oltava sellaisten kulun vakautta koskevien perusteiden mukaisia, että niillä taataan turvallinen liikenne sallitulla enimmäisnopeudella. Jarrulaitteiston parametrien on oltava sellaiset, että niillä taataan pysähtyminen sallitusta enimmäisnopeudesta tietyllä jarrutusmatkalla.

Käytettävien laitteiden on kestävä käyttäikanaan niille määritetyt tavalliset tai poikkeukselliset rasitukset. Niiden satunnaisista vioista turvallisuudelle aiheutuvia seurauksia on rajoitettava asianmukaisilla keinoilla.

Kiinteät laitteistot ja liikkuvan kalusto on suunniteltava ja käytettävät materiaalit valittava siten, että tulipalon sattuessa tulen ja savun syntymistä ja leviämistä sekä niiden vaikutuksia voidaan rajoittaa.

Käyttäjien käsiteltäväksi tarkoitetut laitteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna laitteiden turvallista käyttöä tai käyttäjien terveyttä tai turvallisuutta, jos niitä käytetään ennakoitavissa olevalla tavalla, mutta ei ohjeiden mukaisesti.

1.2 Luotettavuus ja käyttökunto

Junien liikkumiseen liittyvien kiinteiden tai liikkuvien komponenttien seuranta ja kunnossapito on järjestettävä ja toteutettava sekä niiden laajuus määritettävä siten, että ne pysyvät toimintakuntoisina tarkoitetuissa olosuhteissa.

1.3 Terveys

Materiaaleja, jotka voivat käyttövastaan johtuen vaarantaa niiden kanssa kosketuksiin johtuvien ihmisten terveyden, ei saa käyttää junissa eikä rautateiden infrastruktuureissa.

Materiaalit on valittava ja niitä on käytettävä siten, että voidaan rajoittaa haitallisten ja vaarallisten savujen tai kaasujen muodostuminen erityisesti tulopalossa.

1.4 Ympäristönsuojelu

Rautatiejärjestelmän toteuttamisen ja käytön ympäristövaikutukset on arvioitava ja otettava huomioon järjestelmää suunniteltaessa unionin oikeuden mukaisesti.

Junissa ja infrastruktuureissa käytettyjen materiaalien on oltava sellaisia, että voidaan välttää ympäristölle haitallisten ja vaarallisten savujen tai kaasujen muodostuminen, erityisesti tulopalossa.

Liikkuva kalusto ja energiansyöttöjärjestelmät on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne voivat sähkömagneettisilta ominaisuuksiltaan yhteensopivia sellaisten julkisten ja yksityisten laitteistojen, laitteiden ja verkkojen kanssa, joihin ne saattavat vaikuttaa

Rautatiejärjestelmän suunnittelusta ja toiminnasta ei saa aiheutua sallitut rajat ylittävää melutasoa:

- rautatieinfrastruktuurin, sellaisena kuin se on määriteltynä yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/34/EU 3 artiklan 3 kohdassa, lähialueilla eikä
- ohjaamossa.

Rautatiejärjestelmän käyttö ei saa aiheuttaa maaperässä sen tasoista värähtelyä, että se tavanomaisessa kunnossa ollessaan häiritsee liikaa infrastruktuurin lähellä suoritettavia toimintoja ja radan ympäristöä.

1.5 Tekninen yhteensopivuus

Infrastruktuurin ja kiinteiden laitteistojen teknisten ominaisuuksien on sovittava yhteen keskenään sekä rautatiejärjestelmässä liikkuvien junien ominaisuuksien

kanssa. Tämä vaatimus sisältää kalustoyksikön osajärjestelmän turvallisen yhdistämisen infrastruktuuriin.

Jos näiden ominaisuuksien noudattaminen osoittautuu vaikeaksi verkon tietyissä osissa, voidaan toteuttaa väliaikaisia ratkaisuja, joiden avulla taataan yhteensopivuus tulevaisuudessa.

1.6 Esteettömyys

Infrastruktuuri ja liikkuvan kaluston osajärjestelmien on oltava vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden esteettömästi saavutettavissa, jotta näillä henkilöillä on niihin muiden kanssa tasavertainen pääsy siten, että esteet ennaltaehkäistään tai poistetaan ja sovelletaan muita aiheellisia toimenpiteitä. Näihin on sisällyttävä osajärjestelmien niiden asiaan liittyvien osien, joihin yleisöllä on pääsy, suunnittelu, rakentaminen, uusiminen, parantaminen, ylläpito ja toiminta.

Käyttötoiminta ja henkilöliikenteen telemaattiset sovellukset osajärjestelmien on tarjottava tarvittavat toiminnot, joilla helpotetaan vammaisten henkilöiden ja liikkumisesteisten henkilöiden muiden kanssa tasavertaista pääsyä siten, että esteet ennaltaehkäistään tai poistetaan ja sovelletaan muita aiheellisia toimenpiteitä.

2. Kunkin osajärjestelmän erityisvaatimukset

2.1 Infrastruktuuri

2.1.1 Turvallisuus

On ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin, jotta estetään pääsy tai asiaton tunkeutuminen laitteistoihin.

On ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin ihmisille aiheutuvan vaaran rajoittamiseksi erityisesti junien kulkiessa asemien läpi.

Infrastruktuuri, johon yleisöllä on pääsy, on suunniteltava ja toteuttava siten, että rajoitetaan ihmisille aiheutuvia turvallisuusriskejä (infrastruktuurin vakaus, tulipalot, pääsytietyt, evakuointi, laiturit, jne.).

On ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin pitkien tunneleiden ja maasiltojen asemien erityisten turvallisuusvaatimusten huomioon ottamiseksi.

2.1.2 Esteettömyys

Infrastruktuuriosajärjestelmän, johon yleisöllä on pääsy, on oltava vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden esteettömästi saavutettavissa 1.6 kohdan mukaisesti.

2.2 Energia

2.2.1 Turvallisuus

Energian syöttölaitteiden toiminta ei saa vaarantaa junien eikä ihmisten (käyttäjät, käyttöhenkilökunta, ratavarren asukkaat ja sivulliset) turvallisuutta.

2.2.2 Ympäristönsuojelu

Sähkö- tai lämpöenergian syöttöjärjestelmien on:

- mahdollistettava se, että junat saavuttavat määritellyt suoritustasot
- sähkösyöttöjärjestelmien osalta sovittava yhteen juniin asennettujen virranottolaitteiden kanssa.

2.3 Ohjaus, hallinta ja merkinanto

2.3.1 Turvallisuus

Käytettyjen ohjaus-, hallinta- ja merkinantolaitteiden ja niiden toiminnan on mahdollistettava junaliikenne, jonka turvallisuustaso vastaa verkolla asetettuja tavoitteita. Ohjaus-, hallinta- ja merkinantojärjestelmien on edelleen mahdollistettava verkolla luvallisesti liikkuvien junien turvallinen liikkuminen määritellyssä vajaa-toimintatilanteessa.

2.3.2 Tekninen yhteensopivuus.

Uusi infrastruktuuri ja uusi liikkuva kalusto, joka on rakennettu tai kehitetty yhteensopivien ohjaus-, hallinta- ja merkinanto-osajärjestelmien käyttöönoton jälkeen, on mukautettava näiden järjestelmien käyttöön.

Junien ohjaamoihin asennettujen ohjaus-, hallinta- ja merkinanto-osajärjestelmien on mahdollistettava tavanomainen käyttötoiminta määritellyissä olosuhteissa rautatiejärjestelmässä

2.4 Liikkuva kalusto

2.4.1 Turvallisuus

Liikkuvan kaluston rakenteet ja kalustoyksikköjen välisten kytkentöjen rakenteet on suunniteltava siten, että matkustaja- ja ohjaamotilat ovat suojattuja, jos junat törmäävät tai suistuvat raiteilta.

Sähkölaitteet eivät saa vaarantaa ohjaus-, hallinta-, ja merkinantolaitteiden toimintavarmuutta.

Jarrutekniikoiden ja -tehojen on oltava yhteensopivia raiteiden, teknisten rakenteiden ja merkinanto-osajärjestelmien kanssa.

On ryhdyttävä toimiin pääsyn estämiseksi jännitteisiin laitteisiin, jotta ihmisten turvallisuus ei vaarantuisi.

Vaaratilanteita varten on oltava käytettävissä laitteita, joiden avulla matkustajat voivat ilmoittaa vaarasta kuljettajalle ja junahenkilökunta voi olla yhteydessä heihin.

On varmistettava juniin nousevien ja niistä poistuvien matkustajien turvallisuus. Ovissa on oltava matkustajien turvallisuuden takaava sulkemis- ja avausjärjestelmä.

Käytössä on oltava hätäuloskäyntejä ja ne on merkittävä.

On ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin hyvin pitkien tunneleiden asettamien erityisten turvallisuusvaatimusten huomioon ottamiseksi.

Junissa on oltava riittävän tehokas hätävalaistusjärjestelmä, jolla on riittävä oma tehonlähde.

Junissa on oltava kuulutusjärjestelmä, jonka avulla junahenkilökunta voi välittää viestejä matkustajille.

Matkustajille on annettava helposti ymmärrettäviä ja kattavia tietoja heihin sovellettavista säännöistä sekä rautatieasemille että junissa.

2.4.2 Luotettavuus ja käyttökunto

Toiminnan kannalta olennaiset ajo-, vero, ja jarrutuslaitteet sekä ohjaus- ja hallintajärjestelmä on suunniteltava siten, että määritellyssä vajaatoimintatilanteessa juna voi jatkaa matkaansa ilman, että siitä on haittaa käyttöön jääville laitteille.

2.4.3 Tekninen yhteensopivuus

Sähkölaitteiden on oltava yhteensopivia ohjaus-, hallinta- ja merkinantolaitteiden toiminnan kanssa.

Jos vetovoima tuotetaan sähköllä, virranottolaitteiden on oltava sellaisia, että junat voivat kulkea rautatiejärjestelmän energiansyöttöjärjestelmän avulla.

Liikkuvan kaluston ominaisuuksien on oltava sellaisia, että se voi kulkea kaikille rataosuuksilla, joilla sitä aiotaan käyttää asiaan vaikuttavat ilmasto-olosuhteet huomioon ottaen.

2.4.4 Valvonta

Junat on varustettava tallennuslaitteella. Kyseisen laitteen kokoamat tiedot ja tiedon käsittely on yhdenmukaistettava

2.4.5 Esteettömyys

Liikkuvan kaluston osajärjestelmien, joihin yleisöllä on pääsy, on oltava vammaisten henkilöiden ja liikkumisesteisten henkilöiden esteettömästä saavutettavissa 1.6. kohdan mukaisesti.

2.5 Kunnossapito

2.5.1 Terveys ja turvallisuus

(Huolto)keskuksissa käytävien teknisten laitteiden ja menetelmien on taattava kyseisen osajärjestelmän turvallinen käyttö, eikä niistä saa aiheutua vaaraa terveydelle ja turvallisuudelle.

2.5.2 Ympäristönsuojelu

Huoltokeskuksissa käytettävät tekniset laitteet ja menetelmät eivät saa ylittää ympäristön kannalta hyväksyttäviä haittatasoja.

2.5.3 Tekninen yhteensopivuus

Liikkuvassa kalustossa käytettävien kunnossapitolaitteiden on oltava sellaisia, että niillä voidaan suorittaa turvallisuuteen, terveyteen ja mukavuuteen liittyvät toimet sille kalustolle, jota varten ne on suunniteltu.

2.6 Käyttötoiminta ja liikenteen hallinta

2.6.1 Turvallisuus

Verkoilla on oltava yhtenäiset käytösäännöt sekä kuljettajille, junahenkilökunnalla ja liikenteenohjaushenkilökunnalla riittävä pätevyys, jotta voidaan taata turvallinen käyttö, ottaen huomioon rajat ylittävän liikenteen ja kotimaan liikenteen erilaiset vaatimukset

Kunnossapitotoimien ja kunnossapitovälin, kunnossapitohenkilökunnan ja liikenteenohjaushenkilökunnan koulutuksen ja pätevyyden sekä asianomaisten toimijoiden liikenteenohjaus- ja huoltokeskuksissa käyttämän laadunvarmistusjärjestelmän on oltava sellaiset, että ne takaavat korkean turvallisuustason.

2.6.2 Luotettavuus ja käyttökunto

Kunnossapitotoimien ja kunnossapitovälin, kunnossapitohenkilökunnan ja liikenteenohjaushenkilökunnan koulutuksen ja pätevyyden sekä asianomaisten toimijoiden liikenteenohjaus- ja huoltokeskuksissa käyttämän laadunvarmistusjärjestelmän on oltava sellaiset, että ne takaavat korkean luotettavuus ja käyttötasoon

2.6.3 Tekninen yhteensopivuus

Verkoilla on oltava yhtenäiset käytösäännöt sekä kuljettajilla, junahenkilökunnalla ja liikenteen hallinnasta vastaavalla henkilökunnalla riittävä pätevyys, jotta voidaan taata rautatiejärjestelmän tehokas käyttö, ottaen huomioon kotimaisten ja rajat ylittävien palveluiden erilaiset vaatimukset.

2.6.4 Esteettömyys

On toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että käytösäännöissä vaaditaan tarvittavia toimintoja vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden kannalta riittävän esteettömyyden varmistamiseksi.

2.7 Henkilö ja tavaraliikenteen telemaattiset sovellukset

2.7.1 Tekninen yhteensopivuus

Telemaattisten sovellusten olennaiset vaatimukset, joilla taataan palveluiden vähimmäislaatu matkustajille ja tavaraliikenteen asiakkaille, koskevat erityisesti teknistä yhteensopivuutta.

Näiden sovellusten osalta on varmistettava, että:

- tiedostot, ohjelmat ja tiedonsiirtokäytännöt suunnitellaan siten, että niillä taataan suurin mahdollinen tietojenvaihto eri sovellusten ja toimijoiden välillä sulkien pois liiketoimintaan liittyvät luottamukselliset tiedot
- tiedot ovat helposti käyttäjien saatavilla.

2.7.2 Luotettavuus ja käyttökunto

Näiden tiedostojen, ohjelmien ja tiedonsiirtokäytäntöjen käyttö-, hallinta-, päivitys- ja ylläpitotapojen on taattava näiden järjestelmien tehokkuus ja palveluiden laatu.

2.7.3 Terveys

Näiden järjestelmien käyttäjäliittymissä on noudatettava ergonomian ja terveyden suojelun vähimmäissääntöjä.

2.7.4 Turvallisuus

On varmistettava riittävä yhtenäisyyden ja luotettavuuden taso turvallisuuteen liittyvien tietojen tallentamisessa ja siirrossa.

2.7.5 Esteettömyys

On toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että henkilöliikenteen telemaattisten sovellusten osajärjestelmässä on tarvittavat toiminnot vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden kannalta riittävän esteettömyyden varmistettavaksi

Liite IV

Yhteentoimivuuden teknisen eritelmän soveltamatta jättämistä koskevaan hakemukseen liitettävät asiakirjat

Hankintayksikön tai sen Euroopan talousalueelle sijoittuneen edustajan on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle seuraavat asiakirjat, kun se hakee raideliikennelain 36 §:ssä tarkoitettua poikkeusta olla soveltamatta yhteentoimivuuden teknisen eritelmää:

- selostus töistä, tavaroista ja palveluista, joita poikkeus koskee. Selostuksessa on mainittava kyseeseen tulevat ajankohdat, maantieteellinen sijainti sekä toiminnalliset ja tekniset osa-alueet;
- täsmällinen viittaus sovellettaviin vaihtoehtoihin sääntöihin ja niitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot;
- jos kysymys on raideliikennelain 36 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla pyydetystä poikkeuksesta, perustelut sille, että hanke on edennyt pitkälle;
- poikkeuksen perustelut, mukaan luettuina pääasialliset tekniset, taloudelliset, kaupalliset, toiminnalliset ja/tai hallinnolliset syyt;
- kuvaus toimenpiteistä, joilla hankintayksikkö tai sen unioniin sijoittautunut edustaja edistää hankkeen lopullista yhteentoimivuutta, jos kysymyksessä ei ole merkitykseltään vähäinen poikkeus; ja
- mahdolliset muut seikat, joilla poikkeuspyyntöä voidaan perustella.

Liite V

Asiakirjat, jotka yksityisraiteen haltijan on liitettävä yhteentoimivuuden teknisen eritelmän soveltamatta jättämistä koskevaan hakemukseen

Jos yksityisraiteen haltija hakee raideliikennelain 77 §:ssä tarkoitettua poikkeusta olla soveltamatta yhteentoimivuuden teknistä eritelmaa, hakemukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot:

- viittaus siihen yhteentoimivuuden tekniseen eritelmaan tai sen asianomaisiin vaatimuksiin, joista poikkeusta pyydetään;
- kuvaus rataverkosta, jota poikkeus koskisi. Kuvauksessa on mainittava maantieteellinen sijainti sekä tekniset ja toiminnalliset osa-alueet;
- kuvaus niistä menetelmistä ja teknisistä ratkaisuksista, joita yksityisraiteen haltija soveltaisi yhteentoimivuuden teknisen eritelmän sijasta;
- jos kysymys on 77 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla pyydettävästä poikkeuksesta, perustelut siitä, että hanke on edennyt pitkälle;
- poikkeuksen perustelut, mukaan luettuina tekniset, taloudelliset, kaupalliset, toiminnalliset ja/tai hallinnolliset syyt;
- kuvaus toimenpiteistä, joilla varmistetaan poikkeuksen saavan rataverkon turvallisuus ja yhteentoimivuus muun rataverkon kanssa; ja
- mahdolliset muut seikat, joilla hakemusta voidaan perustella.

Liite VI

Osajärjestelmien EY-tarkastusta ja FI-tarkastusta koskevat vaatimukset

1. YLEISET PERIAATTEET

EY-tarkastuksella tarkoitetaan menettelyä, jolla osoitetaan, että osajärjestelmää koskevat unionin oikeuden vaatimukset täyttyvät ja osajärjestelmälle voidaan myöntää käyttöönottolupa.

FI-tarkastuksella tarkoitetaan menettelyä, jolla osoitetaan, että osajärjestelmää koskevien teknisten kansallisten oikeussääntöjen vaatimukset täyttyvät ja osajärjestelmälle voidaan myöntää käyttöönottolupa.

2. ILMOITETUN LAITOKSEN ANTAMA TARKASTUSTODISTUS

2.1 Johdanto

Yhteentoimivuuden teknisten eritelmiin (YTE) nähden tehtävällä tarkastuksella tarkoitetaan menettelyä, jolla ilmoitettu laitos tarkistaa ja todistaa, että osajärjestelmä on asiaa koskevien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien mukainen.

Tämä ei rajoita hakijan velvollisuuksia noudattaa muita sovellettavia unionin säädöksiä ja muiden sääntöjen edellyttämiä arviointilaitosten suorittamia tarkastuksia.

2.2 Välivaiheen tarkastuslausuma

2.2.1 Periaatteet

Tarkastukset voidaan hakijan pyynnöstä tehdä osajärjestelmän osille tai ne voidaan rajoittaa koskemaan tiettyjä tarkastusmenettelyn vaiheita. Tällöin tarkastusten tulokset voidaan esittää välivaiheen tarkastuslausumassa, jonka hakijan valitsema ilmoitettu laitos antaa. Välivaiheen tarkastuslausumassa on annettava viitetiedot yhteentoimivuuden teknisistä eritelmistä, joihin nähden vaatimustenmukaisuus on arvioitu.

2.2.2 Osajärjestelmän osat

Hakija voi hakea välivaiheen tarkastuslausumaa mille tahansa osille, joihin hän on päättänyt osajärjestelmän jakaa. Tällöin kukin osa tarkastetaan kussakin vaiheessa 2.2.3 kohdan mukaisesti.

2.2.3 Tarkastusmenettelyn vaiheet

Osajärjestelmä tai tietyt osajärjestelmän osat on tarkastettava seuraavissa vaiheissa:

- a. kokonaissuunnittelu;
- b. tuotanto: rakentaminen, johon sisältyvät erityisesti maa- ja vesirakennustyöt, valmistaminen, osatekijöiden kokoaminen ja kokonaisuuden säätö;
- c. lopputestaus.

Hakija voi hakea välivaiheen tarkastuslausumaa suunnitteluvaiheelle (tyyppiä koskeva testaus mukaan luettuna) ja tuotantovaiheelle koko osajärjestelmälle tai mille tahansa osille, joihin hakija on päättänyt osaohjelman jakaa (katso 2.2.2 kohta).

2.3 Tarkastustodistus

2.3.1 Tarkastuksesta vastaavat ilmoitetut laitokset arvioivat osajärjestelmän suunnittelun, tuotannon ja lopputestauksen sekä laativat tarkastustodistuksen hakijalle, joka puolestaan laatii EY-tarkastusvakuutuksen. Tarkastustodistuksessa on annettava viitetiedot yhteentoimivuuden teknisistä eritelmistä, joihin nähden vaatimustenmukaisuus on arvioitu.

Jos osajärjestelmän vaatimustenmukaisuutta ei ole arvioitu kaikkiin asianomaisiin yhteentoimivuuden teknisiin eritelmiin nähden (esimerkiksi jos kyseessä on poikkeus, parantamiseen tai uudistamiseen liittyvä yhteentoimivuuden teknisten eritelmien osittainen soveltaminen, yhteentoimivuuden tekniseen eritelmiin liittyvä siirtymäaika tai erikoistapaus), tarkastustodistuksessa on annettava tarkat viitetiedot niistä yhteentoimivuuden teknisistä eritelmistä tai niiden osista, joihin nähden vaatimustenmukaisuutta ei ole arvioitu ilmoitetun laitoksen suorittamassa tarkastusmenettelyssä.

2.3.2 Jos on annettu välivaiheen tarkastuslausumia, osajärjestelmän tarkastuksesta vastaava ilmoitettu laitos ottaa nämä välivaiheen tarkastuslausumat huomioon ja ennen tarkastustodistuksen antamista:

- a. tarkistaa, että välivaiheen tarkastuslausumat kattavat asianmukaisesti kaikki sovellettavat yhteentoimivuuden teknisten eritelmien vaatimukset;
- b. tarkastaa kaikki näkökohdat, joita välivaiheen tarkastuslausumat eivät kata; ja
- c. tarkastaa koko osajärjestelmän lopputestauksen.

2.3.3 Jos osajärjestelmään, josta on jo annettu tarkastustodistus, tehdään muutos, ilmoitettu laitos tekee ainoastaan sellaiset tutkimukset ja testit, jotka ovat merkityksellisiä ja tarpeen muutosten kannalta, eli arviointi koskee ainoastaan muutettuja osajärjestelmän osia ja niiden liittymäkohtia osajärjestelmän muuttamattomiin osiin.

2.3.4 Kunkin osajärjestelmän tarkastuksessa mukana olleen ilmoitetun laitoksen on laadittava koko toimintansa kattavat asiakirjat raideliikennelain 48 ja 49 §:n mukaisesti.

2.4 EY-tarkastusvakuutuksen mukana olevat tekniset asiakirjat

Hakijan on koottava EY-tarkastusvakuutuksen mukana olevat tekniset asiakirjat, joihin on sisällyttävä seuraavat:

- a. kyseisen osajärjestelmän suunnitteluun liittyvät tekniset ominaisuudet, kuten toteuttamista vastaavat yleissuunnitelmat ja yksityiskohtaiset suunnitelmat, sähkö- ja hydrauliset kaaviot, ohjauspiirikaaviot, tieto- ja automaatiojärjestelmien kuvaus, joiden on oltava riittävän yksityiskohtaisia suoritettujen vaatimustenmukaisuustarkastuksen dokumentoimiseksi, sekä käyttö- ja kunnossapito-ohjeet jne.;
- b. luettelo rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta Euroopan unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2016/797, jäljempänä *yhteentoimivuusdirektiivi*, 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitetuista osajärjestelmään sisältyvistä yhteentoimivuuden osatekijöistä;
- c. kunkin osajärjestelmän tarkastukseen osallistuneen ilmoitetun laitoksen kokoamat yhteentoimivuusdirektiivin 15 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen asiakirjat, joihin on sisällyttävä seuraavat:
 - jäljennökset yhteentoimivuusdirektiivin 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja yhteentoimivuuden osatekijöitä varten laadituista EY-tarkastusvakuutuksista ja tarvittaessa EY-käyttöönsoveltuvuusvakuutuksista sekä lisäksi tarvittaessa vastaavat laskelmat ja jäljennökset niiden testien ja tutkimusten pöytäkirjoista, joita ilmoitetut laitokset ovat suorittaneet yhteisten teknisten eritelmien perusteella,
 - jos ne ovat saatavilla, välivaiheen tarkastuslausumat, jotka ovat tarkastustodistuksen mukana, sekä ilmoitetun laitoksen antamat tulokset välivaiheen tarkastuslausuman pätevyuden tarkistamisesta,
 - tarkastuksesta vastaavan ilmoitetun laitoksen allekirjoittama tarkastustodistus siitä, että osajärjestelmä on sovellettavien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien vaatimusten mukainen, sekä vastaavat laskelmat; todistuksessa mainitaan tarvittaessa toimien suorittamisen aikana esitetyt varaumat, joita ei ole peruttu;
 - tarkastustodistukseen olisi liitettävä myös saman laitoksen tehtävänsä yhteydessä laatimat kertomukset suorittamistaan tarkastuksista 2.5.2 ja 2.5.3 kohdan mukaisesti.
- d. muiden unionin säädösten mukaisesti annetut tarkastustodistukset;
- e. tapauksissa, joissa edellytetään osajärjestelmien turvallisen yhdistämisen tarkastamista yhteentoimivuusdirektiivin 18 artiklan 4 kohdan c alakohdan ja 21 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti, asiaa koskeviin teknisiin asiakirjoihin on sisällyttävä arvioijien kertomus tai kertomukset yhteisön rautateiden turvallisuudesta sekä rautatieyritysten toimiluvista annetun neuvoston direktiivin 95/18/EY ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta annetun direktiivin 2001/14/EY muuttamisesta annetun

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/49/EY 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista riskinarvioinnin yhteisistä turvallisuusmenetelmistä.

2.5 Ilmoitettujen laitosten suorittama valvonta

2.5.1 Tuotannon tarkastamisesta vastaavalla ilmoitetulla laitoksella on oltava aina vapaa pääsy työmaille, tuotantolaitoksiin, varastoalueille ja tarvittaessa esivalmistusalueille, testauslaitoksiin ja yleensä kaikkiin paikkoihin, joihin pääsyt se voi katsoa tarpeelliseksi tehtävänsä suorittamisen kannalta. Ilmoitetun laitoksen on saatava hakijalta kaikki tätä tarkoitusta varten tarvittavat asiakirjat, erityisesti toteuttamissuunnitelmat ja osajärjestelmää koskevat tekniset asiakirjat.

2.5.2 Toteutuksen tarkastamisesta vastaavan ilmoitetun laitoksen on tehtävä määräajoin tarkastuksia varmistaakseen, että asiaankuuluvia yhteentoimivuuden teknisiä eritelmiä noudatetaan. Se antaa tarkastuskertomuksen toteutuksesta vastaaville tahoille. Ilmoitetun laitoksen läsnäolo voi olla tarpeen tietyissä rakennustyön vaiheissa.

2.5.3 Lisäksi ilmoitettu laitos voi tehdä yllätystarkastuksia työmaalle tai tuotantolaitoksiin. Näiden käyntien yhteydessä se voi suorittaa täydellisiä tarkastuksia tai osatarkastuksia. Se antaa kertomuksen käynnistä ja tarvittaessa tarkastuskertomuksen toteutuksesta vastaaville tahoille.

2.5.4 Ilmoitetun laitoksen on pystyttävä valvomaan osajärjestelmää, johon yhteentoimivuuden osatekijä on asennettu, voidakseen arvioida, mikäli vastaavassa yhteentoimivuuden teknisessä eritelmässä niin vaaditaan, sen soveltuvuutta käyttöön sille suunnitellussa rautatieympäristössä.

2.6 Asiakirjojen toimittaminen

Hakijan on säilytettävä jäljennös EY-tarkastusvakuutuksen mukana olevista teknisistä asiakirjoista koko osajärjestelmän elinkaaren ajan. Se on toimitettava jäsenvaltioille tai virastolle pyynnöstä.

Käyttöönottolupaa koskevan hakemuksen yhteydessä toimitetut asiakirjat on toimitettava sille viranomaiselle, jolta lupaa haetaan. Kansallinen turvallisuusviranomainen tai virasto voi vaatia, että osa tai osia hakemuksen yhteydessä toimitetuista asiakirjoista käännetään sen omalle kielelle.

2.7 Julkaiseminen

Kunkin ilmoitetun laitoksen on julkaistava määräajoin aiheelliset tiedot seuraavista:

- a. vastaanotetut tarkastuspyynnöt ja välivaiheen tarkastuslausumapyynnöt;
- b. yhteentoimivuuden osatekijöiden vaatimustenmukaisuuden ja käyttöönsoveltuvuuden arviointipyynnöt;
- c. annetut tai evätyt välivaiheen tarkastuslausumat;
- d. annetut tai evätyt tarkastustodistukset ja EY-käyttöönsoveltuvuustodistukset;

e. annetut tai evätyt tarkastustodistukset.

2.8 Kieli

EY-tarkastusmenettelyyn liittyvät asiakirjat ja kirjeenvaihto on laadittava sen jäsenvaltion, johon hakija on sijoittautunut, unionin virallisella kielellä tai hakijan hyväksymällä unionin virallisella kielellä.

3. FI-TARKASTUKSESTA LAADITTAVA TARKASTUSTODISTUS

3.1 Johdanto

Jos sovelletaan teknisiä kansallisia oikeussääntöjä, tarkastukseen on sisällyttävä menettely, jossa Liikenne- ja viestintävirasto tai sen nimeämä ilmoitettu laitos, jäljempänä *nimetty laitos*, tarkastaa ja todistaa, että osajärjestelmä on raideliikennelain 50 §:n mukaisesti ilmoitettujen teknisten kansallisten oikeussääntöjen mukainen kaikissa Euroopan talousalueen jäsenvaltioissa, joissa osajärjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön.

3.2 Tarkastustodistus

Nimetty laitos laatii hakijalle tarkoitetun tarkastustodistuksen.

Todistuksessa on annettava tarkat viitetiedot teknisistä kansallisista oikeussäännöistä, joihin nähden vaatimustenmukaisuus on arvioitu nimetyn laitoksen suorittamassa tarkastusmenettelyssä.

Jos tekniset kansalliset oikeussäännöt koskevat kalustoyksikön muodostavia osajärjestelmiä, nimetyn laitoksen on jaettava todistus kahteen osaan, joista toisessa annetaan viitetiedot niistä teknisistä kansallisista oikeussäännöistä, jotka tiukasti katsoen liittyvät kalustoyksikön ja kyseisen verkon väliseen tekniseen yhteensopivuuteen, ja toisessa kaikista muista teknisistä kansallisista oikeussäännöistä.

3.3 Asiakirjat

Kun kyse on teknisistä kansallisista oikeussäännöistä, nimetyn laitoksen kokoamat ja tarkastustodistuksen mukana olevat asiakirjat on liitettävä mukaan 2.4 kohdassa tarkoitettuihin EY-tarkastusvakuutuksen mukana oleviin teknisiin asiakirjoihin, ja niiden on sisällettävä tarvittavat tekniset tiedot sen arvioimiseksi, että osajärjestelmä on näiden teknisten kansallisten oikeussääntöjen mukainen.

3.4 Kieli

EY-tarkastusmenettelyyn liittyvät asiakirjat ja kirjeenvaihto on laadittava sen jäsenvaltion, johon hakija on sijoittautunut, unionin virallisella kielellä tai hakijan hyväksymällä unionin virallisella kielellä.

4. OSAJÄRJESTELMIEN OSIEN TARKASTUS RAIDELIIKENNELAIN 49 §:N 3 MOMENTIN TAI 50 §:N 5 MOMENTIN MUKAISESTI

Jos osajärjestelmän tietyille osille annetaan tarkastustodistus, tämän liitteen säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin kyseisiin osiin.

Liite VII

Ratalaitteiden ohjaus-, hallinta- ja merkinanto- sekä energia- ja infrastruktuuriasajärjestelmien käyttöönottolupaa koskevaan hakemukseen liitettävät asiakirjat

Ratalaitteiden ohjaus-, hallinta- ja merkinanto-, sekä energia- ja infrastruktuuriasajärjestelmien käyttöönottolupaa koskevaan raideliikennelain 52 §:n mukaiseen hakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

- Raideliikennelain 49 ja 50 §:ssä tarkoitetut tarkastusvakuutukset;
- todiste osajärjestelmän yhteensopivuudesta sen järjestelmän kanssa, johon ne yhdistetään, määritettynä asiaa koskevien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien, teknisten kansallisten oikeussääntöjen ja ratarekisterin tietojen perusteella;
- todiste osajärjestelmän turvallisesta yhdistämisestä, mikä todistetaan asiaa koskevien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien, teknisten kansallisten oikeussääntöjen sekä yhteisten turvallisuusmenetelmien perusteella;
- yhteentoimivuusdirektiivin 19 artiklan mukaisesti tehty Euroopan unionin rautatieviraston myönteinen päätös, jos kyseessä ovat ratalaitteiden ohjaus-, hallinta ja merkinanto-osajärjestelmät ja niihin liittyy eurooppalaisen junakulunvalvontajärjestelmän (ETCS/ERMTS) ja raidesovellusten GSM-järjestelmän (GSM-R) laitteita tai jompiakumpia näistä; ja
- jos luonnokseen tarjouseritelmiksi tai suunniteltujen teknisten ratkaisujen kuvaukseen on tehty muutoksia edellä 4 kohdassa tarkoitetun Euroopan unionin rautatieviraston päätöksen jälkeen, hakijan on lisättävä selvitys siitä, että hakija on ottanut Euroopan unionin rautatievirastosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/796 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun koordinointi- tai sovittelemennettelyn kautta saavutetun ratkaisun huomioon hankkeessaan.

Liite VIII

ERTMS-tarjouspyynnön tarkistamista koskevaan hakemukseen liitettävät asiakirjat

Yksittäisiä ERTMS-hankkeita tai hankkeiden yhdistelmää, rataa ratojen ryhmää tai rataverkkoa koskevaan raideliikennelain 54 §:n mukaiseen hakemukseen on liitettävä:

- luonnos tarjouseritelmiksi tai suunniteltujen teknisten ratkaisujen kuvaus, joka pitää sisällään:
 - o hankekuvauksen, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot hankkeen piiriin tai hankkeiden yhdistelmän piiriin kuuluvasta radasta, ratojen ryhmästä tai rataverkosta, niiden maantieteellisestä sijainnista, yksi- tai kaksiraiteisten ratojen kilometrimäärästä, ERTMS-tasosta (perusversio ja versio), yhteentoimivuuden osatekijöistä sekä rataverkon asemista;
 - o todisteet siitä, että tarjouskilpailu tai sopimus tai molemmat sisältävät asiaankuuluvan ohjausta, hallintaa ja merkinantoa koskevan yhteentoimivuuden teknisen eritelmän perusversion ja version;
 - o hankesuunnitelman, josta käyvät ilmi suoritteet, välitavoitteet ja määräajat;
 - o luettelon täytäntöön pantavista ERTMS-toiminnoista;
 - o Euroopan unionin rautatiejärjestelmän ohjaus-, hallinta- ja merkinantojärjestelmiä koskevasta yhteentoimivuuden teknisestä eritelmästä annetun komission asetuksen (EU) 2016/919 5 artiklassa ja kyseisen asetuksen 6.1.2.3 kohdassa tarkoitettuja suunnittelusäännöksiä ja toiminnallisia tekstiskenaarioita;
- todisteet edellytyksistä, jotka ovat tarpeen osajärjestelmän teknisen ja toiminnallisen yhteensopivuuden varmistamiseksi asiaankuuluvassa verkossa liikennöimään tarkoitettujen kalustoyksikköjen kanssa;
- todisteet suunniteltujen teknisten ratkaisujen yhdenmukaisuudesta asiankuuluvien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien kanssa;
- muut asiaankuuluvat asiakirjat, kuten:
 - Liikenne- ja viestintäviraston tai muiden Euroopan talousalueen kansallisten turvallisuusviranomaisten lausunnot, tarkastusvakuutukset tai vaatimustenmukaisuustodistukset;
 - jos saatavilla, Liikenne- ja viestintäviraston antama edellinen ERTMS:n ratalaitteita koskeva lupa, joka on merkityksellinen hakijan esittämien suunniteltujen teknisten ratkaisujen kannalta;
 - jos saatavilla, yhteentoimivuuden osatekijöiden EY-vaatimustenmukaisuustodistukset ja yhteentoimivuuden osatekijöiden EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus, myös Liikenne- ja viestintäviraston sertifiointimalli ja viraston antamassa suuntaviivassa määritellyt poikkeamat;

- jos saatavilla osajärjestelmän tarkastustodistukset ja tapauksen mukaan suunnittelua koskevat välivaiheen tarkastuslausumat ja osajärjestelmän EY-tarkastusvakuutus, myös sertifiointimalli ja viraston antamassa asiaankuuluvassa suuntaviivassa määritellyt poikkeamat;
- kuvaus siitä, miten erilaisiin riskeihin ja ongelmiin on puututtu ja varauduttu;
- hankkeeseen sovellettavaan ERTMS:iin liittyvät tekniset kansalliset oikeussäännöt;
- jos hakija on saanut poikkeuksen yhden tai useamman yhteentoimivuuden teknisen eritelmän soveltamisesta, Liikenne- ja viestintäviraston päätös, jolla poikkeus myönnetään/poikkeuksen myöntämisestä ilmoitetaan asiakkaalle.

Liite IX

Markkinoillesaattamislupaa tai kaluston tyyppihyväksyntää koskevaan hakemukseen liitettävät asiakirjat

Markkinoillesaattamislupaa tai kaluston tyyppihyväksyntää koskevaan raideliikennelain 60 §:n mukaiseen hakemukseen on liitettävä kalustoyksikköä tai kalustoyksikön tyyppiä koskevat seuraavat asiakirjat:

- todisteet siitä, että kalustoyksikön muodostavat liikkuvat osajärjestelmät on saatettu markkinoille niille tehtyjen EY-tarkastusvakuutusten perusteella;
- kuvaus liikkuvien osajärjestelmien teknisestä yhteensopivuudesta yhteentoimivuuden teknisten eritelmien ja tarvittaessa teknisten kansallisten teknisten oikeussääntöjen perusteella;
- kuvaus liikkuvien osajärjestelmien turvallisesta yhdistämisestä kalustoyksikössä yhteentoimivuuden teknisten eritelmien ja tarvittaessa teknisten kansallisten oikeussääntöjen sekä yhteisten turvallisuusmenetelmien perusteella;
- kuvaus kalustoyksikön ja raideliikennelain 60 §:n 2 momentissa tarkoitetun käyttöalueen verkon teknisestä yhteensopivuudesta, mikä todennetaan asiaa koskevien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien ja tarvittaessa teknisten kansallisten oikeus sääntöjen, ratarekisteriin tai muiden Euroopan talousalueen infrastruktuurirekistereihin tallennettujen tietojen sekä riskien arviointia koskevien yhteisten turvallisuusmenetelmien perusteella.